

DWPN oferuje materiały
do nauki historii i kultury MN
STR. III

Już wkrótce początek Dni Kultury
Niemieckiej na Śląsku Opolskim
STR. II

Opolanie byli
na kongresie FUEN
STR. IV

HEIMAT

MAŁA OJCZYZNA

PARTNERZY
DODATKU

Związek Niemieckich Stowarzyszeń
Społeczno-Kulturalnych w Polsce
ul. Słowackiego 10, 45-364 Opole

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne
Niemców na Śląsku Opolskim
ul. Konopnickiej 6, 45-004 Opole

Dom Współpracy
Polsko-Niemieckiej
ul. 1 Maja 13/2, 45-068 Opole

WRZESIEŃ 2024
REDAKCJA: KRZYSZTOF OGIOŁDA

Konkurs SUPERSTAR, czyli młode gwiazdy na scenie

W Domu Kultury w Ozimku odbył się finał Konkursu Piosenki Niemieckiej Superstar 2024. W „języku serca” śpiewali soliści, duety i zespoły.

Na zdjęciu: Laureaci z grupy C – plus 16 lat.

Dla mnie już to, że konkurs odbywa się co roku i zawsze cieszy się powodzeniem wśród młodzieży, jest sukcesem tego projektu – mówi Joanna Hassa, dyrektor biura Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce. – Finał przyniósł ciekawe interpretacje niemieckich utworów. A jeden z zespołów przygotował autorską piosenkę. To oznacza, że młodzi wykonawcy nie tylko prezentują, ale i tworzą niemiecką kulturę.

– Wiele prezentowanych podczas finału utworów wywoływało ciepło wokół serca. Są wspomnieniem dzieciństwa, lat szkolnych itd. – dodaje pani Hassa. – To jest bardzo ważne, że jest w regionie taka młodzież, która chce śpiewać po niemiecku, poznaje

muzykę z tego kręgu kulturowego. Myślę, że oni będą nadal dla ludzi w tym języku śpiewać i to ich zanurza w niemieckiej tożsamości.

Konkurs Piosenki Niemieckiej Superstar odbył się w tym roku już po raz szesnasty. Jego celem są prezentacja dorobku artystycznego solistów oraz dziecięcych i młodzieżowych zespołów wokalnych mniejszości niemieckiej, rozbudzanie i rozwijanie aktywności muzycznej dzieci i młodzieży mniejszościowej oraz wymiana pomysłów i doświadczeń w zakresie upowszechniania śpiewu wśród młodych z tego środowiska.

Koncert finałowy udało się z sukcesem przeprowadzić mimo trudnych warunków pogodowych w regionie. Silne opady deszczu i utrudnienia w komunikacji spowodowały,

że dwoje uczestników nie dotarło na konkurs, a także konieczna była zmiana w składzie jury. Z powodu złych warunków atmosferycznych Andrea Hampel nie mogła przyjechać na koncert.

Wokalistów oceniało jury w składzie: Andrea Pownuk, Joanna Zawierucha i Korneliusz Wiatr. Jego członkowie podkreślają, że mieli trudne zadanie, ponieważ konkurs stał na dobrym i wyrównanym poziomie.

Zanim ogłoszono wyniki, na scenie zaprezentowała się Vanessa Gonsior – laureatka poprzedniej edycji Superstar. Jej występ bardzo się publiczności podobał.

LAUREATAMI KONKURSU ZOSTALI:

• **Kategoria A (do 10 lat):** I miejsce: Laura Włoka, PSP Kozłowice; II miejsce: ex equo Julia & Aleksander Stefanides oraz Milena Bednarz; III miejsce: ex equo

Anastazja Dziejdzic oraz Maria, Marta i Antoni Kostka. **Wyróżnienia:** „Kumpelki”, oraz Tomasz Banaś.

• **Kategoria B (11-15 lat):** I miejsce: „Go Słowiki”; II miejsce: ex equo Zofia Gerstenberg oraz Zuzanna Biel; III miejsce: ex equo Agata Michalska oraz Lena Adler. **Wyróżnienia:** „Schwestern” oraz Victoria Bewko.

• **Kategoria C (+16 lat):** I miejsce: Kenn Flow; II miejsce: Emilia Grüner III miejsce:

Oliwia i Bartosz. **Wyróżnienie:** Marta Anderwald.

• **Nagrodę Jury** otrzymał zespół „Go Słowiki”.

Organizatorzy gratulują wszystkim finalistom ich zaangażowania w popularyzację niemieckojęzycznego repertuaru. Dziękują także nauczycielom, instruktorom oraz rodzicom za przygotowanie uczestników.

Konkurs odbył się dzięki wsparciu finansowemu MSWiA w Warszawie oraz MSW RFN z pomocą VdG.

SUPERSTAR Wettbewerb – junge Stars auf der Bühne

Im Kulturhaus in Malapane fand das Finale des deutschen Liederwettbewerbs Superstar 2024. In „der Sprache des Herzens” haben sich Solosänger, Duos und Bands präsentiert.

Für mich ist die Tatsache, dass dieser Wettbewerb jedes Jahr stattfinden kann und das Interesse von Jugendlichen weckt bereits ein Erfolg“, sagt Joanna Hassa, Leiterin der Geschäftsstelle des Verbandes deutscher sozial-kulturellen Gesellschaften in Polen. „Im Finale wurden interessante Interpretationen von deutschen Liedern geboten. Eine Band hat sogar einen eigenen komponierten Song vorgestellt. Das bedeutet, dass junge Künstler nicht nur deut-

liche Kultur präsentieren, sondern auch deutsche Kultur mitgestalten.”

„Im Fall von vielen Liedern im Finale wurde es mir warm ums Herz. Sie weckten bei mir Kindheitserinnerungen, es waren auch Melodien aus meiner Schulzeit“, fügt Hassa hinzu. „Es ist sehr wichtig, dass es bei uns in der Region solche Jugendliche gibt, die in deutscher Sprache singen wollen und die mit Musik dieses Kulturkreises vertraut sind. Ich denke, dass sie künftig vor Publikum

in deutscher Sprache singen werden und damit tauchen sie auch in die deutsche Identität ein.”

Deutscher Liederwettbewerb Superstar fand dieses Jahr bereits zum 16. Mal statt. Das Ziel des Wettbewerbs ist die Präsentation von jungen Solosängern sowie Kinder- und Jugendgesangsgruppen aus der deutschen Minderheit, die Förderung und Entwicklung von musikalischen Aktivitäten bei Kindern und Jugendlichen und Austausch von Ideen und Erfahrungen im Bereich Gesang.

Das Finale konnte trotz schwierigen Wetterbedingungen in der Region mit Erfolg stattfinden. Starker Re-

gen und versperrte Straßen machten die Anreise für zwei Teilnehmer unmöglich und auch die Jury musste neu zusammengesetzt werden. Wegen der schlechten Wetterlage konnte Andrea Hampel nicht zum Konzert anreisen.

Die Leistung der Sänger beurteilten: Andrea Pownuk, Joanna Zawierucha und Korneliusz Wiatr. Die Mitglieder beteuerten, dass sie vor eine schwere Aufgabe gestellt wurden, weil der Wettbewerb auf höchsten Niveau verlief.

Bevor das Ergebnis verkündet wurde, präsentierte sich Vanessa Gonsior – Gewinnerin der letzten Ausgabe des Wettbewerbs Superstar

auf der Bühne. Ihr Auftritt gefiel dem Publikum sehr gut.

PREISTRÄGER:

• **Kategorie A (bis 10 Jahre):** I. Platz: Laura Włoka, Grundschule Koselwitz; II. Platz: ex equo Julia & Aleksander Stefanides und Milena Bednarz; III. Platz: ex equo Anastazja Dziejdzic sowie Maria, Marta und Antoni Kostka. **Auszeichnungen:** „Kumpelki” und Tomasz Banaś.

• **Kategorie B (11-15 Jahre):** I. Platz: „Go Słowiki”; II. Platz: ex equo Zofia Gerstenberg und Zuzanna Biel; III. Platz: ex equo Agata Michalska und Lena Adler. **Auszeichnungen:** „Schwestern” und Victoria Bewko

• **Kategorie C (+16 Jahre):** I. Platz: Kenn Flow; II. Platz: Emilia Grüner III. Platz: Oliwia und Bartosz. **Auszeichnung:** Marta Anderwald • **Der Preis der Jury** ging an die Band „Go Słowiki”.

Die Veranstalter richten Glückwünsche an alle Teilnehmer und bedanken sich für ihren Einsatz. Sie danken auch den Lehrern, Betreuern und Eltern für die Vorbereitung und Unterstützung der Kinder und Jugendlichen. Der Wettbewerb konnte dank Fördermittel des polnischen Ministeriums des Innern und Verwaltung sowie des Bundesministeriums des Innern mittels des Verbandes deutscher Gesellschaften.

W październiku kultura niemiecka dla każdego

W czasie Dni koncertował będzie m.in. Oskar Koziółek-Goetz.

Już na początku października TSKN razem z partnerami zaprasza mieszkańców regionu na 21. Dni Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim. W programie – wzorem lat ubiegłych – znajdą się m.in. koncerty, warsztaty, wystawy oraz spotkania.

W sumie w ramach 21. Dni Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim odbędzie się około 40 wydarzeń w takich miastach jak Opole, Krapkowice, Strzelce Opolskie, Głuchocza, Kamień Śląski i Biedrzychowice.

Dni Kultury Niemieckiej są stałym elementem opolskiej sceny kulturalnej i od lat przyciągają miłośników literatury, muzyki, sztuki oraz teatru. To także okazja, aby przypomnieć o bogatym dziedzictwie niemieckim naszego regionu, które stanowi integralną część jego tożsamości.

„Cieszę się, że po raz kolejny możemy mieszkańców Opola i województwa Opolskiego zaprosić na cykl wydarzeń związanych z Dniami Kultury Niemieckiej. Kultura musi żyć i musi zachęcać do spotkania się z nią i dlatego bardzo się cieszę, że po raz kolejny nas wsparło tylu partnerów z całego regionu” – mówi przewodniczący TSKN na Śląsku Opolskim, Rafał Bartek.

Inauguracja tegorocznych obchodów odbędzie się 4 października o godzinie 19:00 w Filharmonii Opolskiej, gdzie zabrzmie uroczysty koncert otwierający to wydarzenie.

W programie: Felix Mendelsohn-Bartholdy: Uwertura do „Snu nocy letniej” oraz Koncert skrzypcowy e-moll, op. 84, a także III Symfonia F-Dur, op. 90 Johannes Brahmsa.

Tego samego dnia o 12.30 w collegium Civitas UO debata o roli mniejszości narodowych i etnicznych w polskiej demokracji.

Już od 1 października mieszkańcy Opola będą mogli uczestniczyć w takich wydarzeniach jak otwarcie wystawy książek z dawnej Biblioteki Miejskiej w Opolu (ze zbiorów MŚO) w Miejskiej Bibliotece Publicznej oraz wykład Thomasa Konhäusera połączony z otwarciem wystawy „Architektura ceglana w regionie Morza Bałtyckiego” w Centrum Dokumentacyjno-Wystawienniczym Niemców w Polsce, a także wystawa „Michael Ende. Życie i twórczość w faktach i obrazach” w WBP Opole.

W programie Dni znajdziemy również koncerty takich artystów jak Piotr Lempa, Oskar Koziółek-Goetz oraz pianista Johannes von Ballestrem, wystawa zatytułowana „Odkrywczy, badacze, prehistorycy. Z dziejów archeologii na Górnym Śląsku” w Muzeum Śląska Opolskiego. Nie zabraknie także wydarzeń dla najmłodszych, takich jak spektakl Teatru z Koblenji w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora, warsztaty św. Marcina, lekcje biblioteczne czy noc strachów „Gruselnacht” w Bibliotece Eichendorffa. Młodzież będzie mogła wziąć udział w grze miejskiej Stadtrallye organizowanej przez Związek Młodzieży Mniejszości Niemieckiej oraz w warsztatach i konkursach, jak np. Powiatowe Dyktando w Języku Niemieckim w Strzelcach Opolskich.

Zwieńczeniem tegorocznej edycji będzie Seminarium Śląskie, organizowane przez Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej w dniach 28-30 października 2024.

Szczegółowy program dostępny jest na stronie internetowej: www.skgd.pl

„Język potrzebuje troski rodziców, uczniów i nauczycieli”

W poprzednim wydaniu „Heimatu” ukazała się rozmowa z Waldemarem Gielzokiem, prezesem Niemieckiego Towarzystwa Oświatowego. Dziś publikujemy będące reakcją na ten tekst stanowisko Katedry Języka Niemieckiego oraz Katedry Literatury Niemieckojęzycznej UO oraz odpowiedź prezesa NTO.

W nawiązaniu do wywiadu z prezesem zarządu Niemieckiego Towarzystwa Oświatowego, Waldemarem Gielzokiem, opublikowanego w nr 35 tygodnika „Opolska”, jesteśmy zmuszeni sprostować niektóre informacje. We wspomnianej rozmowie pan Gielzok stwierdza, że na germanistyce na Uniwersytecie Opolskim „nie kształcą się nauczycieli (sic!)”. Pragniemy podkreślić, że nasza jednostka jako jedyna w województwie opolskim oferuje kierunek studiów magisterskich, po którego ukończeniu absolwenci uzyskują pełne uprawnienia do nauczania języka niemieckiego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. W tym celu Uniwersytet Opolski opracował, zgodnie z regulacjami ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” z 20 lipca 2018 roku specjalny moduł nauczycielski, który student może zrealizować na drugim stopniu

studiów. Wspomniany moduł obejmuje 540 godzin dydaktycznych, w tym 210 godzin zajęć z przedmiotów psychologiczno-pedagogicznych, 60 godzin z podstaw dydaktyki ogólnej oraz 270 godzin z zakresu dydaktyki języka niemieckiego, co stanowi wyrażone zaprzeczenie słów pana Gielzoka, jakoby na germanistyce opolskiej praktycznie nie uczyło się metodyki nauczania, pedagogiki oraz dydaktyki. W tym miejscu należy zaznaczyć, że wszyscy pracownicy prowadzący przedmioty z obszaru dydaktyki języka niemieckiego legitymizują się długoletnim doświadczeniem w dziedzinie nauczania szkolnego, jak i aktywnością publikacyjną na wspomnianym polu. Pogląd wyrażony przez pana Gielzoka kompletnie pomija fakt, że aspekty odnoszące się do metodyki nauczania stanowią istotny element procesu kształcenia, co odbywa się na poziomie wspólnej

ewaluacji wybranych metod dydaktycznych oraz narzędzi stosowanych na poszczególnych zajęciach. Chcąc sprostować wspomnianą wyżej wypowiedź, pragniemy także zwrócić uwagę na aktywny udział studentów w projektach o tematyce okołodydaktycznej, które jako opolska germanistyka prowadziliśmy na przestrzeni ostatnich lat. Do tych aktywności zaliczyć można m.in. stworzenie publikacji na temat narzędzi IT dedykowanych edukacji zdalnej oraz cyklicznie przygotowywanie warsztatów dla maturzystów ABI-Crashkurs.

Od początku swojej działalności opolska germanistyka niezmiennie działa w obszarze popularyzacji języka niemieckiego w regionie, organizując konferencje naukowe oraz spotkania z wybitnymi pisarzami niemieckojęzycznymi, a także przeprowadzając warsztaty w szkołach oraz ogólnopolskie konkursy pisarskie z motywem przewodnim języka niemieckiego. Troska o pozycję języka niemieckiego w województwie opolskim jest integralną częścią naszego funkcjonowania. Dostrzegamy ogólnoeuropejską tendencję spadku zainteresowania nauką języka niemieckiego, która zarysowuje się także w naszym kraju. Wychodząc naprzeciw nowym trudnościom, w tym roku zorganizowaliśmy okrągły stół na temat roli języka niemieckiego w rozwoju gospodarczym województwa. Ponadto stale dostosowujemy ofertę dydaktyczną do zmieniających się potrzeb rynku pracy, czego przykładem jest chociażby oferowany w tym roku po raz pierwszy kierunek studiów o profilu praktycznym „Język niemiecki w biznesie i komunikacji publicznej.” Opolska germanistyka robi wszystko, aby uświadomić uczniom i ich rodzicom, że nauka tego ję-

„Heimat” ma już 15 lat

„Heimat. Mała Ojczyzna” Czytelnicy dostali do ręki po raz pierwszy w 2009 roku.

Numer zerowy z datą 9 września zapowiadał III Festiwal Kultury Mniejszości Niemieckiej we Wrocławiu (Impreza odbyła się trzy dni później). Ukazywał się w nto. Kiedy na czytelnickim rynku zaistniał Tygodnik „O!Polska”, „Heimat” stał się jego częścią.

W zerowym numerze Czytelnicy znaleźli szczegółowy program festiwalu i teksty o występujących na nim gwiazdach. Były nimi „Proskauer Echo” oraz znane publiczności z niemieckiej telewizji siostry Hofmann. Tysiące Niemców z Polski, którzy zapełnili Hala Stulecia, miało wtedy w ręce to wydawnictwo, a w nim zapowiedź, że już za tydzień Opolańskie dostaną do ręki pierwszy numer „Heimatu”.

Pisaliśmy w nim m.in. o szkółkach sobotnich,

o atrakcjach wrocławskiego festiwalu. Nieżyjąca już Helena Buchner opowiadała o genezie swoich książek. Po „Hanykę” i „Dzieci Hanyki” z autografem pani Heleny ustawiały się w kuluarach Hali Stulecia, gdzie rozmawiała z Czytelnikami, długie kolejki. Treść pierwszego numeru dopełniał bogato ilustrowany materiał o pocztówkach z Góry św. Anny – dwujęzycznych i wielokulturowych jak ona sama.

„Heimat. Mała Ojczyzna” jest dostępny dla czytelników zarówno w wersji papierowej jak i w internecie. Niezmiennie partnerem przy jego wydawaniu pozostaje mniejszość niemiecka reprezentowana m.in. przez Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce, TSKN, Fundację Rozwoju Ślą-

Zerowy numer „Heimatu” zapowiadał III Festiwal Kultury Mniejszości Niemieckiej.

ska oraz Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Czytelnicy w regionie znajdują na stronach „Heimatu” od lat relacje z wydarzeń ważnych dla MN, publicystykę i wywiady oraz obraz codziennej działalności mniejszości niemieckiej, przede wszystkim związanej z podtrzymaniem tożsamości, rozwojem edukacji i różnorodną działalnością kulturalną i młodzieżową. „Heimat” jest źródłem wiedzy o mniejszości – i to się w ciągu półtora dekady nie zmieniło, tak dla

członków MN, jak i dla polskiej większości.

– Celem istnienia „Heimatu” od początku było przełamywanie barier – mówi lider VdG Rafał Bartek. – Taki cel ma wiele projektów, ale w przypadku tego pisma to się naprawdę udało. Jego wartością jest także jego cykliczność. To, że regularnie przynosi informacje o mniejszości niemieckiej i ona jest w ten sposób w świadomości Czytelników z naszego regionu obecna. Bo też mniejszość jest wartością całego regionu.

Fot. Freepik

zyka jest niezwykle cenna w naszym regionie, podnosi wartość kompetencyjną młodej osoby na rynku pracy, zwiększa zarobki oraz wzmacnia gospodarkę województwa opolskiego.

Wierzmy, że opublikowanie naszego sprostowania pozwoli rozwiązać powstałe wątpliwości oraz dostarczy pełniejszy obraz sytuacji.

Z wyrazami szacunku

KIEROWNICTWO I PRACOWNICY
Katedry Języka Niemieckiego
oraz Katedry Literatury
Niemieckojęzycznej UO

DRODZY CZYTELNICY!

Przepraszam pracowników Katedry Języka Niemieckiego oraz Katedry Literatury Niemieckojęzycznej Uniwersytetu Opolskiego za wyrażenie opinii, która mogła wprowadzić w błąd co do możliwości kształcenia nauczycieli i istnienia oferty modułu nauczycielskiego na drugim etapie studiów.

Zamierzałem jedynie zwrócić uwagę na brak na rynku pracy nauczycieli języka niemieckiego po studiach magisterskich, o czym świadczą: liczba waka-

tów w szkołach, praca germanistów w godzinach ponadwymiarowych lub na emeryturze, czy liczba osób przystępujących do egzaminu w Niemieckim Towarzystwie Oświatowe w celu uzyskania uprawnień do nauczania języka mniejszości. Intencją mojej myśli mogłem wysłowić precyzyjnie mówiąc, że zbyt mało absolwentów germanistów trafia do szkół. Nasuwają mi się dwa wnioski. Po pierwsze: Praca czeła na nauczycielki i nauczycieli języka niemieckiego i warto studiować germanistykę. Po drugie:

katedry przygotowały bogatą ofertę dla zainteresowanych.

Powszechnie wiadomo, jak ważny jest element praktyczny w metodyce i dydaktyce, który gwarantuje staże i praktyki w szkołach, gdzie zbiera się doświadczenia u boku praktyków w realnych warunkach. Nadto nauczanie języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej ma swoją specyfikę, osobne programy i różni się od nauczania języka niemieckiego jako języka obcego, chociażby ze względu na pielę-

gnowanie dwujęzyczności w wielu rodzinach.

Znam i doceniam zaangażowanie oraz kompetencje germanistów obu katedr i żywię nadzieję, że dostrzegając potrzeby i znaczenie germanistyki dla regionu, przywróci się do istnienia Instytut Germanistyki, jak to jest na innych uczelniach. Myślę, że wszystkim nam leży na sercu jakość kształcenia przyszłych nauczycieli i dzieci.

Z wyrazami szacunku

WALDEMAR GIELZOK,
prezes zarządu NTO

Materiały do historii i kultury

Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej przygotował komplet materiałów dla szkół i nauczycieli do nauki historii i kultury mniejszości niemieckiej.

Z przyjemnością informujemy, że rozpoczęliśmy zbieranie zamówień na unikalne materiały pomocnicze do nauki historii i kultury mniejszości niemieckiej – czytamy na stronie haus.pl – Komplet składa się z 6 starannie opracowanych zeszytów, które mogą stanowić cenne wsparcie w edukacji zarówno dla szkół, jak i nauczycieli. Cena zestawu to jedyne 90,00 zł.

Materiały te nie tylko wzbogacą program nauczania, ale także pozwolą uczniom na lepsze zrozumienie i docenienie dziedzictwa mniejszości niemieckiej w Polsce. Zachęcamy serdecznie wszystkie szkoły oraz nauczycieli do składania zamówień i dołączenia do grona placówek, które wspierają wielokulturowość i różnorodność w edukacji – zachęcają dalej wydawcy.

– Pomysł na tę publikację nie jest nowy – przyznaje Lucjan Dzumla, dyrektor generalny Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej. – Pojawił się już dziesięć lat temu. Był reakcją na brak podręcznika do przedmiotu historia i kultura mniejszości niemieckiej. Wydanie podręcznika z powodów formalnych się nie powiodło. Wydane przez nas zeszyty obejmują cały program tego przedmiotu. Natomiast wybrana przez nas formuła materiałów pomocniczych pozwoliła uniknąć skomplikowanej, żmudnej i kosztownej formuły związanej z zatwierdzeniem podręcznika.

Tematyka poszczególnych tomów przedstawia się następująco: pierwszy: Prawa mniejszości w Polsce i w Europie; drugi: Zarys historyczny powstania mniejszości; trzeci: Zwycza-

je i tradycje; czwarty: Znane osobistości – nauka, kultura, sport, muzyka, literatura; piąty: Historia od I wojny światowej do roku 1945; szósty: Historia po roku 1945.

Każda lekcja zawiera przejrzyste teksty, mapy, ilustracje oraz ćwiczenia języko-

we i kulturowe zachęcające do aktywnego udziału w nauce.

Każdy zeszyt zakończony jest krótkim testem wiedzy, a całość uzupełniona jest o słowniczek podstawowych pojęć.

Zeszyty zostały tak skomponowane, by materiał

nie kończył się na przekazie wiedzy. Ich celem jest inspirowanie uczniów do dalszego samodzielnego zgłębiania historii i kultury MN oraz aktywnego uczestnictwa w życiu swojej społeczności.

Historia i kultura, obok języka, stanowią fundamenty, na których opiera się tożsamość narodowa – podkreślają twórcy serii – dla mniejszości narodowych i etnicznych żyjących w diasporze wiedza o własnej historii i kulturze jest kluczowa, by zachować odrębność i wzbogacać społeczeństwo, w którym żyją.

Na stronie haus.pl można znaleźć link do formularza, by zamówić komplet pomocy dydaktycznych.

Zamówienia będą możliwe od 21 października, dostawa najpóźniej do 29 listopada. Więcej informacji na www.haus.pl lub pod numerem telefonu 77/407-95-15.

Ostatni koncert powiatowy MN

Już 29 września 2024 r. o godz. 16:00 TSKN zaprasza do Miejsko-Gminnego Ośrodka Działalności Kulturalnej w Ujeździe na koncert, który pozwoli wspólnie celebrować kulturę mniejszości niemieckiej.

Wystąpią: Zespół Śpiewaczy Freundschaft, Mażoretki Rytm IV Cisek, Gminna Orkiestra Dęta Cisek, Julia Chrobok. Gwiazdą wieczoru będzie Klaus Markus (prowadzenie: Dominika Bassek).

Konkurs dziennikarski „Antidotum”

Redakcja „Antidotum” organizuje konkurs dziennikarski pt. „Czy w dzisiejszych czasach mniejszości są jeszcze potrzebne?”. Temat zasługuje na to, by być przedmiotem refleksji i publicznej debaty – mniejszości narodowe, etniczne, kulturowe i inne – wszystkie są wśród nas! Napisz artykuł, felieton, reportaż, wywiad lub w innym formacie przedstaw swoją wizję konkursowego motta.

Na nadesłane prace organizatorzy czekają do 20 października. Należy je przesłać na adres redakcji: antidotum@gmail.com Do wygrania bony wartościowe i inne nagrody rzeczowe. Więcej szczegółów na www.bjdm.eu

O mniejszościach w demokracji

Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej oraz Instytut Nauk o Polityce i Administracji UO zapraszają na dyskusję panelową „Mniejszości – demokracja – państwo. O roli mniejszości narodowych i etnicznych w polskiej demokracji”. Dyskusja odbędzie się 4 października o 12:30 w sali nr 20 w siedzibie Collegium Civitas w Opolu przy ul. Katowickiej 89. W dyskusji wezmą udział: prof. dr hab. Krzysztof Zuba, UO; prof. dr hab. Sławomir Łodziński, UW; Ryszard Galla, doradca marszałka Sejmu ds. mniejszości narodowych i etnicznych; dr Grzegorz Kuprianowicz, wiceprzewodniczący Komisji Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych, przedstawiciel mniejszości ukraińskiej.

Fot. Archiwum prywatne

Nowy pełnomocnik

Norbert Rasch został nowym pełnomocnikiem zarządu województwa ds. wielokulturowości.

– Funkcja ta została utworzona pięć lat temu, po podpisaniu poprzedniej koalicji – mówi Rafał Bartek, przewodniczący Sejmiku Województwa Opolskiego. – Szukaliśmy na nią osoby, która wielokulturowością i wielojęzycznością żyje i tę tematykę czuje. Norbert Rasch bez wątplenia taką osobą jest. Jako członek MN i były przewodniczący TSKN, ale także jako człowiek aktywny w życiu kulturalnym regionu.

– Zadaniem pełnomocnika jest dbałość wielokulturowość regionu, która jest naszym wyróżnikiem – dodaje Rafał Bartek. – Składa się na nią funkcjonowanie mniejszości niemieckiej, ale także romskiej, śródowiska Kresowian, a także imigrantów, przede wszystkim z Ukrainy.

– Jako członek mniejszości wiem, co odczuwają Romowie, Ukraińcy itd. – mówi nowy pełnomocnik. – Chcę pomagać osobom, które już w Polsce przebywają, a jeszcze nie znają języka, by mogły łatwiej załatwić swoje sprawy. Zamierzam utrzymywać z przedstawicielami tych środowisk stałe kontakty. Uważnie słuchać, czego oczekują i czego pragną.

Opolanie na Kongresie FUEN

W dniach 19-22 września w Husum w Niemczech odbył się 68. Kongres Federalistycznej Unii Europejskich Grup Narodowościowych (FUEN).

Mniejszość niemiecką w Polsce reprezentował Rafał Bartek, Przewodniczący Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce. Jego uczestnikiem był także Bernard Gaida, wieloletni lider VdG, rzecznik Grupy Roboczej Mniejszości Niemieckich (AGDM) i wiceprzewodniczący FUEN. FUEN jest największą organizacją reprezentującą mniejszości narodowe i etniczne w Europie.

180 przedstawicieli autochtonicznych mniejszości narodowych i grup językowych z około 30 krajów zebrało, aby podzielić się doświadczeniami z innymi uczestnikami i przedyskutować obecną sytuację społeczności mniejszościowych w Europie.

Kongres podkreślił w szczególności potrzebę zaangażowania politycz-

Rafał Bartek (w środku) reprezentował MN w Polsce na Kongresie FUEN.

nego członków mniejszości oraz, wzajemnego szacunku i zrozumienia. Tegoroczny kongres był również okazją do świętowania 75. rocznicy powstania FUEN.

Tę międzynarodową organizacją pozarządową za-

łożono w 1949 r. w związku z utworzeniem Rady Europy. Odegrała kluczową rolę w zachęceniu Rady Europy do przyjęcia Europejskiej karty języków regionalnych lub mniejszościowych oraz Konwencji ramowej

o ochronie mniejszości narodowych.

– Jak co roku spotkał się w gronie mniejszości narodowych i etnicznych z Europy i części Azji – relacjonuje Rafał Bartek. – Dyskutowaliśmy m.in.

o niepowodzeniu projektu MSPI (mimo zebrania więcej niż miliona podpisów w krajach UE nie udało się przenieść praw mniejszości narodowych jednolicie na wyższy europejski poziom – przyp. red.). Jeden z ekspertów z Tyrolu Południowego zwrócił uwagę, że mniejszości mogą skutecznie realizować mniejsze, krótkofalowe cele. Taki cel zrealizowała mniejszość niemiecka w Polsce, kiedy po zmianie rządu udało się cofnąć dyskryminację związaną z nauczaniem niemieckiego jako języka mniejszości narodowych. Bardzo wiele mniejszości ma problemy związane z zachowaniem języka i edukacją. O ich rozwiązanie wszyscy musimy zabiegać.

Kongres przyjął też zmiany statutowe związane m. in. z wyborem członków prezydium FUEN.

Warsztaty „Niemiecki porusza” zapraszają

Bezpłatny warsztat Opolskiego Centrum Edukacji skierowany jest do wszystkich nauczycieli uczących na poziomach A1 i A2.

– Jeśli zastanawiają się Państwo jak zmotywować uczniów do nauki języka niemieckiego oraz jak urozmaicić lekcję, to te warsztaty są właśnie dla Państwa! – zachęcają organizatorzy na stronie Supereule.pl (tam znajdują się także szersze informacje i link rejestracyjny). – Początki nie muszą być trudne, również na poziomach A1/A2 można się sku-

tecznie porozumiewać i mieć radość z poznawania języka obcego – przekonują.

Podczas warsztatu będzie się można dowiedzieć, jak najlepiej przygotować uczniów do egzaminów Instytutu Goethego Fit in Deutsch 1 i Goethe Zertifikat A2. A także jakie korzyści może on przynieść zarówno dla uczniów, jak i dla nauczycieli i szkoły, w której pedagodzy ci pracują.

W programie (część 1): prezentacja egzaminów, najlepsze zwroty, ćwiczenia praktyczne w klasie, komunikacja ustna w klasie oraz

(część 2): Z perspektywy egzaminatora – na co zwracają uwagę egzaminatorzy?, przykłady filmowe, motywa-

cja do nauki języka niemieckiego, niemiecki porusza! – przygotowanie do egzaminu w formie zabawy.

Spotkanie dla germanistów wszystkich typów szkół realizowane jest we współpracy z Goethe-Institut w Krakowie w ramach projektu Leseecke-Mediatka przy OCE/PBW w Opolu. Poprowadzą je panie Joanna Przybyłowska i Izabela Szczepańska 7 października w godzinach 15.00-18.00 w czytelni Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Opolu (ul. Kościuszk 14).

Więcej informacji i rejestracja: <https://kursy.rcre.opolskie.pl/katalog/forma/4174>

HEIMAT MAŁA OJCZYZNA

Dodatek finansowany ze środków Mniejszości Niemieckiej będących w dyspozycji Fundacji Rozwoju Śląska pochodzących z wcześniejszych dotacji Rządu Niemieckiego.

Diese Beilage wurde finanziert aus Mitteln der Deutschen Minderheit, die der Stiftung für die Entwicklung Schlesiens zur Verfügung stehen und aus den früheren Zuwendungen der deutschen Regierung stammen.

Fundacja Rozwoju Śląska
Stiftung für die Entwicklung Schlesiens

Sukces DFK Dębska Kuźnia

Park Beiera w Dębskiej Kuźni zdobył III miejsce w kategorii „Najciekawsze miejsce” oraz nagrodę w wysokości 5.000 zł w konkursie „Piękna Wieś Opolska 2024”.

To wyróżnienie jest sukcesem mieszkańców Dębskiej Kuźni oraz lokalnego koła DFK, które zgłosiło wniosek konkursowy i z pełnym zaangażowaniem zadbało również o rozwój Parku Beiera. Park, który powstał z inicjatywy lokalnego przedsiębiorcy i bardzo dużym zaangażowaniu miesz-

kańców i członków DFK jest doskonałym przykładem tego, jak współpraca mieszkańców może przekształcić przestrzeń publiczną w wyjątkowe miejsce.

– Jako członkowie i mieszkańcy jesteśmy ogromnie dumni i niezwykle cieszymy się z tego wyróżnienia. Doskonale wiemy, ile pracy i serca włożyliśmy w rozwój Parku Beiera. To miejsce nadal żyje dzięki zaangażowaniu i trosce całej naszej społeczności – podkreśla Irena Łysy-Cichoń, przewodnicząca koła DFK

Dębska Kuźnia. = Ten sukces to dowód na to, że wspólne działania mogą przynieść piękne efekty, a nasza mała społeczność staje się przykładem dla innych.

Park Beiera jest urokliwym miejscem. Znajduje się on tuż przy kościele pw. św. Anny i św. Jadwigi w Dębskiej Kuźni, przy ul. Wiejskiej 43 a. Pięknie ukwiecony, zazieleniony z małym stawkiem pośrodku. Stanowi idealne miejsce przystankowe dla wszystkich rowerzystów. Powstało ono z inicjatywy oraz dzięki współpracy

Nagrodę reprezentanci Dębskiej Kuźni otrzymali w czasie Wojewódzkich Dożynek.

grupy mieszkańców sołectwa. Jego nazwa wywodzi się od nazwiska właściciela cegielni w Dębskiej Kuźni, która kiedyś stała na terenie, gdzie powstał park.

„Serdecznie gratulujemy wszystkim, którzy przyczynili się do tego sukcesu! Zachęcamy wszystkich do odwiedzenia Parku Beiera w Dębskiej Kuźni – czytamy na stronie TSKN.